

ABONNEMENT:

Pour un an 350 Piastres
Edition spécial. 500 ptrs.

ADRESSE:

«İctihad» Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

15 Mars 1929 No. 269

TÜRKÇE VE FRANSIZCA

İLMÎ, EDEBÎ, İKTİSADÎ, SANAÎ,

SIHHÎ MECMU'A

Aboneman: Seneliği [24
nüsha]Türkiye için 2bu-
çuk, haric için 3 buçuk,
Âlâ kâğıdı 5 liradır.

İdarehanesi:

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi dördüncü sene

No. 269—15 Mart 1929

İlmi mülahaza:

YARDIMCI BİLGİ DİLİ

Geçen nushamızda bir yardımcı bilgi dili kabul etmenin vucubundan bir kelime ile bahs etmişdik. İctihadımızca bu mes'eale, bizim için, bir dirilik ve varlık mes'ealesidir ve bu mes'elenin ihmal edilmesine imkân yoktur.

Hür Cumhuriyetimizin hükümet Reisi İsmet Paşa Hazretlerinin son günlerde irad ettiği nutkun cesaret verici satırları var: Her kes kana'at ve ictihadını serbest ifade edecektir; zaten bu hurriyyet yok olunca var olan bir şey kalmaz; hurriyyet ve bahusus vicdan hurriyeti çok mukaddes ve çok yuksektir: İctihadını intihab ve i'tirafda serbest olmayan kimse ruhunun yarısını gayp eder ve o zaman memleket yarım ruhlu adamlarla dolar; riyakârlık, sahte yüzler çoğalır ve her tarafda yüzler değil maskeler görülür.

Sabık hükümetler zamanında maskeden istikrahimiz ve maske kullanmakda ki aczimiz bize dünyanın dürlü zahmetlerini çekdirmiş dir. Bu gün her hulus sahibi olan vatandaş vatan için faydalı gördüğü şeyleri tehlikesiz söyleyebilecektir. Bir «mesuniyyeti teşri'ye» bulunduğu gibi birde mesuniyyeti cumhur vardır.

Türk felsefe cem'iyyetinin dün ki ictima'inde bu yardımcı dil hakkında ictihadını sorduğum Profesör Mehmet Ali Ayni Bey «Tamamen sizin fikrinizdeyim» dedi. Bunun üzerine bu hususda ki mutalâanızı yazın ictihada derc edelim dedim; düşün-
du: hayır «nedamet veriyor, ekseriya böyle mutalâalardan dolayı nedamet hissile karşılaşdım» dedi. Fadil arkadaşımın bu ruhî vaz'iyeti beni mahzun etdi. Hüsni niyyetle hareket eden insanın nedamet endişesi olmaz ve olmamalıdır ictihadındayız. Sağlam tohum filizlenir, çürük ve yenik olursa filizlenmez ve bu 'akamet den de kimse zarar görmez.. Japonyanın, uzak şarkda, Rusların, Bulgarların v. s. nin yakın şarkda yükselmelerinin âmilleri tahkik olunursa bir bilgi dilinin ne muhim bir âmil olmuş olduğu görülür. Bu gün muneverlerimizin çalışdıkları odalarına girin, kütüphanelerine bakın, kitaplarının ancak 100 de 5 danesinin türkce olduğunu hayret ve düşünce ile görürsünüz. Ma'arif Vekili Bey muazzam bir iş karşısında dır; medeniyet, irfan cihanı üzerine açılan büyük bir pencere lazım. Hür ve yuksek yaşamak kâ'besine çıkan geniş bir yol açılmak işi var.

Dr. AB .DJ.